

Dejavniki, ki vplivajo na kakovost glasu pred in po obsevalnem zdravljenju zgodnjega raka glasilk

Mekiš J, Strojjan P, Hočevnar Boltežar I

Izhodišča. Radioterapija je uspešen način zdravljenja zgodnjega raka glasilk. Namen raziskave je bil oceniti kakovost glasu pred in po uspešnem obsevalnem zdravljenju zgodnjega raka glasilk ter ugotoviti dejavnike, ki vplivajo nanjo.

Bolniki in metode. Pred in 3 mesece po končanem obsevalnem zdravljenju glotisnega raka T1 smo subjektivno (pacientova ocena kakovosti glasu [VAS], vprašalnik indeksa glasovne prizadetosti [*voice handicap index*; VHI], foniatrova ocena stopnje glasovne motnje [G], hrapavosti [R] in zadihanosti [B] glasu) in objektivno (temeljna grlna frekvenca [F_0], perturbacija višine in amplitude glasu, maksimalni fonacijski čas [MPT]) ocenili kakovost glasu pri 50 bolnikih. Podatke o spolu, starosti, razsežnosti tumorja, načinu biopsije, kajenju, lokalnem stanju v grlu in radioterapiji smo povzeli iz medicinske dokumentacije.

Rezultati. Tri mesece po končanem obsevalnem zdravljenju so se vrednosti VAS, VHI, ocen G in R, F_0 , in MPT pomembno izboljšale v primerjavi z oceno pred začetkom zdravljenja. Pred zdravljenjem je zajetost sprednje komisure s tumorjem pomembno poslabšala perturbacijo višine ($p = 0,044$), razširjenost raka na obe glasilki pa perturbacijo višine ($p = 0,003$) in amplitude ($p = 0,007$). Tri mesece po zdravljenju so imeli bolniki s ponovitvijo biopsije pomembno višjo F_0 kot ostali ($p = 0,047$). Pri bolnikih s poobsevalnimi spremembami je bila ocena B pomembno slabša kot pri tistih brez sprememb ($p = 0,029$).

Zaključki. Glede na večino načinov ocenjevanje se kakovost glasu pomembno izboljša tri mesece po končanem obsevalnem zdravljenju raka glasilk. Glavni vzrok za slabšo kakovost glasu pred zdravljenjem je razsežnost tumorja. Poobsevalne spremembe in ponovitev biopsije za potrditev raka povzročajo več brazgotinjenj v glasilkah, kar negativno vpliva na kakovost glasu po končanem obsevalnem zdravljenju.